

OPPEGÅRD
HISTORIELAG

Kalender 2007

Butikkene som forsvant

Kandis, hyssing og gråpapir

Kjære innehavere av årets kalender. Denne gang er det butikkene fra en svunnen tid vi har tatt for oss. Butikker fra den gang man fikk sine varer pent innpakket i gråpapir med hyssing rundt, og man kunne få en klump gyllen kandis for en tørring. Den gang sto kjøpmannen bak disken og veide opp for hånd det kvantum kunden skulle ha av de nødvendige varer, og i nødens stund var det nok flere som fikk handle på bok – og betale når det ble bedre tider.

Som dere ser av kalenderen, var det ingen mangel på butikker i Oppegård i gamle dager. Det var butikk i alle hjørner av kommunen, og først og fremst landhandlerier, – men de kunne til gjengjeld inneholde så mangt den gangen.

Vi håper dere vil ha glede av årets kalender!

Unni Fjeld, redaktør

Kalenderkomiteen har bestått av Egil Bakke, Unni Fjeld, Marita Huseby og Kari Hattestad, men har benyttet seg av flere bidragsytere, både innenfor og utenfor ”egne rekker”.

Lederen har ordet.....

”Så er vi i gang igjen” Slik uttrykte daværende formann i Historielaget – Erik Ballangrud – seg i kalenderen for 2002, etter at kalenderen hadde tatt seg et ”hvileår” i 2001. Slik er det også denne gang. Vi hadde ikke ”krefter” til å få utgitt kalender for 2006, dessverre. Arbeidet ble riktig nok satt i gang sent på sommeren 2005, men uerfarne krefter hadde ikke gode nok forestillinger om hvor mye arbeid som egentlig ligger bak en slik utgivelse. Nå er redaktøren, Unni Fjeld, tilbake på laget og vi har valgt samme tema som vi startet på for et år siden.

Vi har valgt den endelige tittelen for kalenderen til å være ”Butikkene som forsvant”.

Arbeidstittelen var ”Butikker vi husker”, men vi har vel innsett underveis at det er for mye forlangt at mer enn noen få av dagens innbyggere i kommunen vår skal huske for eksempel ”Christensens kolonial”, eller ”Kate Bjørn”. Derfor er nok den valgte tittelen mer treffende, og kanskje litt mer pirrende på kjøpelysten?

Lykke til med kalenderen. Vi håper mange – særlig den eldre del av befolkningen – vil gjenkjenne butikkene og beskrivelsene våre.

Tips oss....

Selv om vi har vært i kontakt med mange av de som husker ”gode gamle dager”, så må vi bare innse at vi sikkert ikke har funnet alle som vet noe. Vi oppfordrer derfor lesere som mener å vite noe annet enn det som står, å kontakte oss – se siste side – slik at vi kan notere kunnskapene for eventuelt senere bruk

Nyere butikker

Både kapasitets- og plasshensyn har gjort at vi ikke har favnet de nyere butikkene i regionsenterne, for eksempel Sofiemyr- og Tårnåsen-områdene. Heller ikke har vi tatt med de butikkene som fortsatt er i drift, kanskje under et modernisert navn. Det får vi overlata til en eventuell oppfølger – skal vi si om en 10-15 år?

Egil Wenger, leder

Forsidebildet: L. H. Egner

Vi støtter Oppegård Historielags arbeid:

Alfarhøi i Solbråtanveien

I krysset Solbråtanveien/Midtoddveien lå det også en kolonialbutikk en gang. Huset het Alfarhøi. Det var Gunvor Haave som drev butikken. Ekteparet Gunvor og Carl Haave hadde avviklet sin forretning på Grünerløkka i Oslo, og flyttet til Kolbotn med sine to barn, Gulborg og Erling. Ekteparet etablerte forretningen i

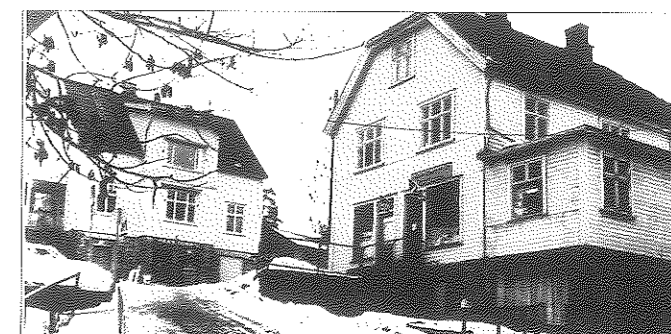
Solbråtanveien i 1916, og den sto i Gunvor's navn siden det var hun som hadde handelsbrev. Carl Haave døde allerede i 1919, og Gunvor drev forretningen alene frem til begynnelsen av 1930-årene.

Alfarhøi brant ned på midten av 50-tallet, sannsynligvis i 1956.

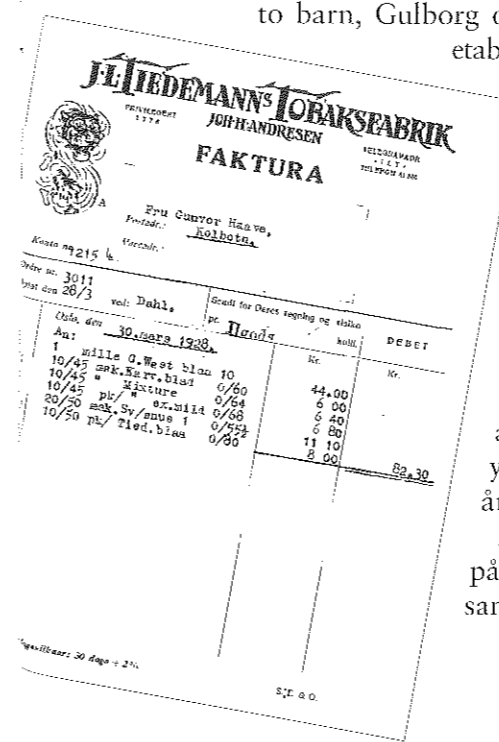
Centrumsbygget

I Centrumsbygget Sætreskogveien 6 som ble revet i 1980-årene var det flere forretninger. Leif Amundsen drev salg av bakervarer og kioskvareer. Denne forretningen startet han i 1929 og drev den i nærmere 50 år. Den lå i byggets underetasje. I etasjen over, drev broren, Rolf Amundsen, sin jernvare- og isenkrambutikk i en periode. Fra ca 1950 – 1960 ble denne drevet av Arne Wold, men deretter fortsatte fru Ella Amundsen virksomheten i enda mange år.

I samme etasje drev Louise Lindeberg sin manufakturbutikk som døtrene Sigrund og Elsa etter hvert overtok og drev helt til bygget ble revet.

Centrumsbygget. Oppegård Syd.

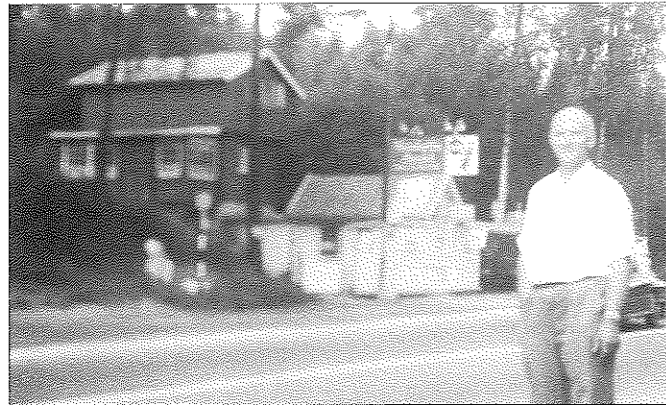

Skauhytta Handel

Ved Gamle Mossevei litt syd for avkjøringen til Ole Haugbanen (skytebanen) lå det en kiosk. Det er usikkert når den ble etablert, men i 1969 skal den ha blitt nedlagt fordi innehaveren ikke fikk forlenget bygslingskontrakten.

I litteratur om annen verdenskrig kan vi lese at Max Manus har uttalt: "kunne godt stoppe ved Skauhytta og slappe av etter aksjoner".

Det er en synlig grunnmur på plassen i dag, men denne er fra huset som lå like bak kiosken.

Helge Lunder fra Villa Norheim i Bekkeliveien på Kolbotn foran "Skauhytta" på gamle Mossevei sommeren 1967. Foto: B. G. Lunder.

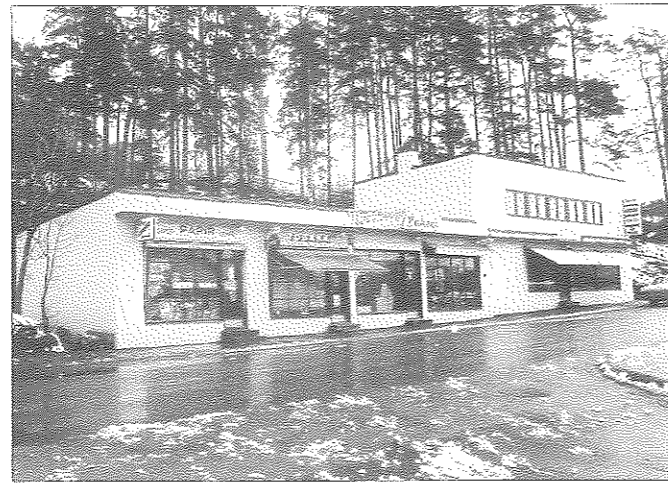
Apotekergården

Apotekergården var en forretningsgård som lå i Kolbotnveien før Kolbotn Terrasse ble bygget. Forretningsgården lå omtrent der hvor Europris hadde sine lokaler inntil for ett års tid siden. Det var Gunnar Nyborg som bygde og eide gården, og han bodde selv i annen etasje over apoteket. Gunnar Nyborg var for øvrig sønn av Harald Nyborg som drev butikk i Aulestad. Apotekergården hadde mange forretninger opp gjennom årene. Kolbotn Apotek flyttet inn i den nye gården i 1934. Apoteket hadde tidligere holdt til i villa Sundbye i Holteveien.

Nores Papirhandel holdt til i gården fra 1934. Innehaver var J. Nore. Forretningen førte først og fremst bøker og papir, men hadde også andre produkter som glass, leker og gaveartikler. Etter Nore overtok Asbjørn Muggebye som kalte forretningen Kolbotn Papirhandel. Da han ga seg, overtok familien Warhus som drev forretningen under samme navn.

Harald Nyborg etablerte seg i gården i 1934 med frukt- og tobakk-forretning. Han sto som eier av forretningen til han døde i 1949. Da tok kona, Ågot og en datter over driften, på en annen datter, Karins, handelsbrev.

Trygve Johansen drev kjøttforretning i gården fra 1934. Han bodde selv på Åsvangen.

Apotekergården. Denne gården var et aldri så lite minisenter en gang i tiden med flere virksomheter gjennom årene. Huset måtte vike plassen for Kolbotn Terrasse.

Norbergs Maskinbakeri hadde bakeriutsalg i gården fra 1934.

Einar Brinck overtok og drev Harald Nyborgs frukt, sjokolade- og tobakksbutikk i denne forretningsgården, og dette var naturlig nok et fristelsens sted for skolebarna ved Kolbotn skole med sin beliggenhet like nedenfor skolebakken. Brinck drev forretningen i noen år inntil han konsentrerte handelen om utsalget i Skiveien 57 (der hvor Kolbotn Gull og Sølv ligger i dag).

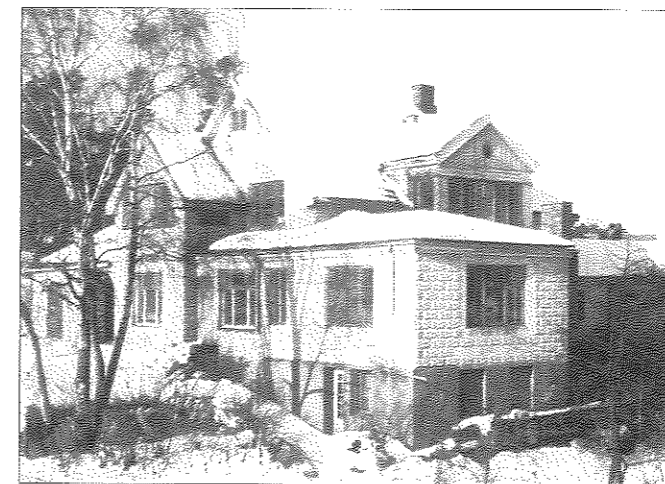
Kolbotn Frisersalon skal ha blitt etablert i 1928 av Svanhild Gustavson. Etter henne flyttet Ivar Østerberg inn i lokalet med sin frisørvirksomhet.

Kremmerhuset var nok en forretning med kioskvarer som frukt, sjokolade og tobakk, og flyttet inn i gården etter at Brinck hadde lagt ned. Forretningen flyttet over til Samfunnshuset i slutten av 80-årene da Apotekergården skulle rives.

Nye Sko overtok lokalene etter apoteket som trengte større lokaler og flyttet over til Sentrumsbygget.

Oscar Hansen's Manufaktur

Forretningen holdt til i den flotte, ærverdige bygningen, Rasten, som lå i krysset Kolbotnveien/Kapellveien (den gang Mastemyrveien). Oscar Hansens butikk ble etablert i 1921, og ble drevet av fru Ingeborg Therese Hansen. Til å begynne med var forretningen egentlig en isenkrambutikk som senere ble utvidet til også å kunne tilby hatter og skotøy. Den gang lå forretningen i kjelleren. Senere ble den flyttet til et tilbygg, og utvidet med manufaktur, derav navnet "Oscar Hansen's Manufaktur". Etter at foreldrene ble borte, drev barna - og da spesielt datteren Gerd, forretningen videre helt til Rasten ble revet i 1980. Kommunen hadde kjøpt eiendommen i 1965. I et annekset var det først bolig, så hadde skomaker

Oscar Hansen. Det flotte og særpregede huset hvor Oscar Hansen hadde butikk ble jevnet med jorden i 1980. Her lå også Cafe Rasten.

Berthelsen tilhold her, og også en barbermester Jacobsen. Ellers inneholdt Rasten en kafé, selskapslokaler og kommunale kontorer, i tillegg til familien Hansens privatleilighet.

Louise Lindeberg

Louise Lindeberg drev manufaktur og trikotasje på Oppegård. Hun åpnet butikk på Furutoppen i Slåbråtveien sammen med Sara Johnsen i 1927. De startet med kjolesøm og gikk over til manufaktur. I 1933 flyttet butikken over til Centrum i Stasjonsbakken. Louise Lindbergs døtre, Sigrund og Elsa, fortsatte driften til den ble nedlagt i 1987. De drev utrolig mye frivillig arbeid for Saniteten. Blant annet loddsalg og fastelavnsris. For idrettslaget solgte de shorts og strømper og tok bestilling på draktene. De solgte også billetten til O.I-revyene. Butikken hadde det meste av det en flittig husmor kunne begjære, som stoffer, synåler, garn, knapper, vindsler og tråd i tillegg til manufaktur.

Louise Lindeberg.

Her i Skiveien lå både Pettersen's kjøttbutikk og Gustav Berntsens kolonial. Nå er det 7-eleven som har lokalene.

Peter Pettersen og Gustav Berntsen

I Skiveien 75 der hvor 7-eleven ligger i dag, var det tidligere både kjøttforretning og kolonialforretning. Butikkdriften ble etablert av Peter Pettersen allerede i 1925 i huset "Oddborg". Dette huset brant i juli 1948, og Pettersen bygde nytt forretningsbygg med butikklokale i første etasje og leiligheter i etasjen ovenfor. Han drev forretningen videre til han døde i 1955. Hans bror, Johan, tok over butikken i en del år.

I mange år var det to forretninger i bygget. Det var Pettersens forretning i den ene delen, og Gustav Berntsen som drev kolonial i den andre. Begge familiene bodde også i annen etasje den gang.

Kolbotn Fisk og Vilt

Kolbotn har også hatt sin egen spesialforretning innen fisk og vilt. Det var Ingolf Garvåg som etablerte forretningen "Kolbotn Fisk og Vilt" under andre verdenskrig. Forretningen lå i huset "Fjøsanger" som lå omtrent der hvor treningssenteret Spenst ligger i dagens Miljogate.

Man kan godt si at det indirekte var tyskerne sin fortjeneste at Garvåg startet med fisk og vilt. For da tyskerne okkuperte Norge i 1940 mistet Ingolf Garvåg jobben sin i Esso. Garvåg som var født i 1899 var ansatt i Norske Esso eller Østlandske Petroleumscompagni som det het den gangen. Men all amerikansk virksomhet opphørte med den tyske okkupasjonen av Norge, og dermed mistet Garvåg jobben i likhet med alle andre ansatte i Esso. På den tiden hadde han nettopp kjøpt en eiendom i Liaveien og hadde hustru og fire barn å forsørge, så han måtte finne noe å leve av. Han var en foretaksom mann, og tenkte at en forretning som hadde noe med mat å gjøre - var tingen! Dermed tok han en rundtur langs kysten og opprettet kontakter og forbindelser med fiskere. Den gang var det også en del familier som

I denne forretningsgården holdt Kolbotn Fisk og Vilt til. Også andre forretninger har hatt tilhold her.

drev fiske i Bunnefjorden ved Svartskog, og Garvåg avtalte med dem at han skulle ta unna alt de greide å fiske. Dette var fiskerne glade for, så slapp de å kjøre med fiskebåtene helt inn til Fiskehallen i Oslo for å levere fangsten. Dermed ble fisken levert på brygga ved Bekkensten der Garvåg hentet den.

Da hadde Garvåg fått overtatt lokalet etter en liten blomsterforretning i huset "Fjøsanger". Han måtte bygge om noe av lokalet, og installere vannkummer og utstyr til fiskeforedling i kjelleren, etter pålegg fra myndighetene.

Denne lille forretningen viste seg å bli en viktig del av matforsyningen til Oppegård i krigsårene. Da matmangelen ble prekær, kunne en se en lang kø forhåpningsfulle mennesker fra forretningen og helt bort til stasjonen de gangene Garvåg hadde fått en større fiskeforsendelse fra Vestlandet. Den kom med toget i fiskekasser med is i. Hele familien Garvåg måtte stille opp i slike situasjoner for å få alt unna.

En annen, men også svært viktig del av virksomheten i butikken til Garvåg, var at den etter hvert ble distribusjonssentral for illegale aviser under krigen, og det ble mye hysj – hysj der da aviser ble overlevert til gode venner og godt kjente. Men det var en farlig virksomhet den gangen.

For øvrig må det tillegges at Ingolf Garvåg var en aktiv AP-mann. Sønnen Rolf forteller at hans far satt i herredsstyret for Arbeiderpartiet, og gikk først i 17. mai-toget som formann i 17. mai-komiteen etter krigen.

Ingolf Garvåg ble ikke mer enn 63 år. Han døde i 1962.

Kate Bjørn

I Fjøsanger lå også en kolonial drevet av Kate Bjørn. Den ble etablert i 1920-årene, og ble etter hvert utvidet med godterier og i tillegg med garn og stoffer. Ble etter hvert til Bjørns Manufaktur.

Fru Amundsen overtok butikken etter Kate Bjørn, og fortsatte med garn og stoffer til Fjøsanger ble kjøpt opp til andre formål i 1960-årene.

T. Modahl Elektrotekniske

Torger Modahl hadde også sin forretning i Fjøsanger. Forretningen innen elektroteknisk ble etablert i 1943. Flyttet etter hvert inn i egen gård i Kolbotnveien. I dag er det ungdomskafeen "Du & Jeg" som holder til i dette lokalet. Solgte radio- og elektrovarer. Hadde også installasjonsavdeling og verksted, samt avdelingskontor på Hauketo.

Andreassen i Nordbråtenveien 1

Denne butikken ble etablert i 1920-årene som en kolonialforretning. Eieren selv drev butikk i Sanner-gaten i Oslo, mens familien drev butikken på Kolbotn. Dette var samtidig som butikkene i sentrum – Christensen, Andreas Lie og Hansen på Rasten var i full aktivitet. Det var mye sosial omgang mellom butikk-familiene. I 1947 kjøpte Kolbotn Samvirkelag huset og overtok butikkdriften. I 1953 ble butikken ominnredet til selvbetjening som den første i Oppegård. I 1957 ble butikken solgt til Odd Christiansen. Butikken Christiansen opphørte i 1970-årene.

Bjørnseth i Fjellveien

Butikken lå helt på grensen mot Oslo, og åpnet i 1956. Det var Einar Andreassen, sønn av Andreassen i Nordbråtenveien som bygget huset tidlig i 50-årene på Nordbråtan gård. Han leide ut til butikken i 1. etasje, og bodde selv i en av tre leiligheter i 2. etasje. Butikkdriften opphørte tidlig i 1970-årene.

Arnolda Jensen

Frk. Arnolda Jensen drev sin manufakturforretning i Sætreskogveien 19. Forretningen skal hun ha drevet fra 1927 og fram til ca 1960.

Blomster

Like etter 2. verdenskrig ble det etablert flere forretninger på Oppegård. I Skiveien 219 (Vestend) ble det i 1946 etablert blomsterforretning av Th. Topper. Forretningen ble overtatt av Dagmar Engebretsen i ca 1947, men det er uvisst hvor lenge hun drev den.

Isenkram

I 1940-årene startet Erling Skjønberg isenkram- og farvehandel i Sætreskogveien 4. Denne forretningen ble senere overtatt av Harald Steensbye.

For herrene

I 1947 startet brødrene Vannes Oppegård Skotøy og Herreekvipering i Skiveien 219. De drev denne virksomheten til midt på 60-tallet da den ble avviklet.

Bakeriet i Sønsterudveien

I Sønsterudveien 2 hadde Norberg Bakeri sitt utsalg i mange år. Butikken hadde inngang mot Sønsterudveien, med noen trappetrinn opp for å komme inn til butikken. Selve bakeriet lå i underetasjen.

Janette Dahl

I Parkveien 23 på Oppegård ble det drevet nok en kolonialforretning. Det skal ha vært Janette Dahl som drev forretningen.

Bilden på Hellerasten

I 1950-årene da den store utbyggingen på Hellerasten fant sted, oppsto behovet for en nærbutikk i området. Veien ned til Kolbotn sentrum eller til kjøpmennene Pettersen og Berntsen i Skiveien var både lang og bratt. Torbjørn Bilden som selv hadde bygd hus i Gautes vei 10 på denne tiden, så dette behovet. Han innredet først en midlertidig butikk i garasjen, og senere satte han inn en dør i underetasjen og flyttet butikken inn dit. Han og kona, Eva, handlet

bare med tørrvarer. Ferskvarer kom med omførselshandel bl.a. fra Pettersen og Berntsen i Skiveien. Bilden fikk ikke tilslaget på å etablere permanent butikk i området, og la ned i 1958.

Birkevold Landhandleri

I Vellets vei 6 holdt Birkevolds Landhandleri til. Forretningen ble etablert i slutten av 1920-årene av en person ved navn Bruell. I 1930-årene skal to damer med navn Hansen og Olsen ha drevet forretningen. Deretter ble forretningen overtatt av en Balstad. Under andre verdenskrig kom en Oslomann inn i bildet. Han het Hansen, men byttet navn til Hartoft. Det sies at Hartoft var en stor personlighet som fikk kallenavnet "Bustenskjold". Han kunne gjerne stenge forretningen midt på dagen for å levere varer til de som hadde ringt og bestilt, men ikke selv hadde mulighet til å gå til butikken. Da hang han bare en lapp på døra med beskjed om at han kom snart tilbake. Under krigen da det var mangel på mange varer, fylte han opp hyllene med fyrstikk-pakker slik at det i alle fall ikke var helt tomt. Hartoft var for øvrig det første og eneste mannlige medlem i Oppegård Husmorlag i sin tid. Selv om han bodde i Oslo, deltok han ofte på Husmorlagets møter hvor han også opptrådte med sang.

Etter krigen skal en Bjerkland ha overtatt forretningen en kort periode. Deretter ble hele huset ombygd og gjort om til leiligheter og hybler for utleie. Odlo Fabrikker skal ha vært i stort behov for hybler til sine ansatte.

Bjørlo's Bakeri

Dette bakeriet i Sætreskogveien 30 ble etablert en gang i 1920-årene. Både dette bakeriet og Halvorsens Bakeri & Conditori i Solveien 1 ble murt opp av en type blokker som skal ha blitt laget av byggmester Oscar Hansen som bodde på Rasten på Kolbotn. Casper Bjørlo drev bakeriet i Sætreskogveien til et godt stykke ut i 1930-årene. En gang på 50-tallet startet sønnen, Øyvind, bakeriet opp igjen, og drev bakeri med utsalg frem til 1960. Øyvind reiste rundt på Oppegård og Langhus og solgte sine bakervarer.

Dahlstrøms Landhandel

Like etter første verdenskrig etablerte Nicoline Dahlstrøm sin forretning som på folkemunne bare ble kalt "Nico". Hun drev først i underetasjen i Sætreskogveien 6, men flyttet i 1936 opp i første etasje i et påbygg laget av murmateriale. Sønnen, Wiggo,

fortsatte driften, men forretningen ble avviklet like etter andre verdenskrig. I den tiden forretningen ble drevet av sønnen, Wiggo, ble vareutvalget utvidet til også å inneholde maling og verktøy i tillegg til kolonialvarer. Etter at forretningen ble avviklet ble lokalene benyttet til isenkramforretning, barber-salong og bankfilial.

Fin gammel cognac på apoteket

Vi synes Kolbotn apotek er verdt en egen artikkel her i årets kalender. Apoteket er jo en av de "forretningene" om vi kan bruke den betegnelsen, som fortsatt eksisterer selv om det har skiftet lokaliteter en rekke ganger.

Kolbotn apotek åpnet for publikum 1. mars 1926 i en villa som ikke eksisterer lenger. Villa Sundbye som huset het, var en ærverdig bygning som lå i Kolbotn-veien like ved jernbanebrua. Huset måtte vike plassen for utløpet av tunnelen gjennom Rikeåsen i 1980. Det var den nyutnevnte apotekeren Haakon Hench som kjøpte villaen og ominnredet den til apotek.

På det tidspunktet da Kolbotn apotek ble etablert, bodde det rundt 5000 mennesker i Oppegård. Gift-protokollen fra den tiden viser at det ble laget og solgt atskillige kilo fosforgift for å ta knekken på rotter som var en stor plage ettersom kloakk og renovasjon ikke var under kontrollerte former. På denne tiden var det også forbudt å omsette vin og brennevin i Norge. Da var det slett ikke uvanlig at det ble omsatt "sykebrændevin" ved apotekene i landet. En plakat fra den gang oppfordrer nærmest publikum til å oppsøke sin lege og forlange resept på Cognac ettersom legene anså disse edle dråper som medisiner. Dette skulle visstnok hjelpe mot det meste. I 1927 ble forbudstiden opphevet, og da dukket også reklameannonsene for brennevinet opp. En av dem lover at et glass cognac vil hjelpe mot melankoli som ingen annen medisin kan bedre.

Inn i forretningsgård

I 1934 flyttet apoteket et par hundre meter sørover i Kolbotnveien, inn i det som etter hvert ble kalt Apotekgården, men opprinnelig het Kringsjø og var bygd av grosserer Nyborg. Det var den kvinnelige apotekeren Theo Ramløff som forlangte nye lokaler da hun fikk sin bevilling i 1933 og overtok etter Hench. Den årlige leien de betalte for lokalet var 2.900 kroner. Apotekeren bodde selv i 2. etasje, og foruten apoteker Ramløff selv, besto personalet av en provisor, en medhjelper og en vaskehjelp. I disse lokalene holdt apoteket til helt frem til 1969. De hadde imidlertid i 1939 fått tillatelse til håndkjøpsutsalg av medisiner på Oppegård og i kolonialforretningen til Nyborg på Svartskog.

Fra 1956 til 1968 var det Dagny Helsing som var apoteker her.

Til sentrumsbygget

I 1969 sto apoteket på flyttefot igjen. I det nye sentrumsbygget som sto ferdig året før, fikk apoteket nye og større lokaler. Nå var personalet økt til syv i det hele, og apoteker var Brynhild Breivik. Samme år ble det også opprettet medisinsalg på Landerud-senteret på Sofiemyr. I 1988 var det Anne E. Nygaard som overtok apoteket. Lokalene i sentrumsbygget viste seg etter hvert å være lite funksjonelle for apotekdriften. De ble påpekt som små i forhold til den økende kundemassen etter hvert som kommunens innbyggertall økte betraktelig. Så – i 1991 flyttet apoteket nok en gang, nå til Kredittkassens nybygg på Kolbotn-torget, nå kalt Solgården. Under denne flyttingen var det Gunnar Hopp som var apoteker, og i 1996 overtok Inge Resberg.

I Solgården måtte apoteket to ganger utvide arealet for å vokse i takt med den økende veksten i kommunen. Behovet for et utsalg nummer to økte, og i 2001 ble filialapoteket på Greverud senter åpnet.

I dag holder Kolbotn apotek fortsatt til i Solgården, men på grunn av den store anleggsvirksomheten i Kolbotn sentrum, er tilgjengeligheten til lokalene vanskelige, derfor flyttet de i 2006 inn i andre lokaler i samme gård.

Apoteker i dag er Ellen Brun.

Født til å drive butikk

Emil Hansen ble født i en tid da kvinner helst tok seg av de små tingene, og menn styrte de store sakene. For hans vedkommende var dette årsaken til at han fikk en butikk i fødsels gave.

Hans bestemor, Randine Eriksdatter Bratland, kom til Oppegård stasjon med det første toget på Sydbanen 6. desember 1878 sammen med sin sønn Olaus Hansen, hans kone Mathea, og deres datter Ragna. De flyttet inn på stasjonen, men flyttet snart over til Sætrehøiden (Høgda) som nylig var kjøpt av Olaus Hansen (han var senere stasjonsmester på Oppegård).

Allerede i 1881 åpnet Randine landhandel i uthusene på gården. Men da hun i 1883 skulle registrere butikken formelt, viste det seg at den ikke kunne registreres på en kvinne. Hennes sønn som var stats-tjenestemann kunne heller ikke drive forretning. Men som det heter; når nøden er størst, er hjelpen nærmest. Samme år var det nemlig blitt født en gutt på gården, og dermed ble butikken registrert på den nyfødte Emil Hansen.

Vokste raskt

Omsetningen vokste raskt, og ble snart flyttet over i hovedbygningen. I gårdens sidebygning var det bakeri, fleskeloft, butikklager og et bibliotek med 100

bøker til utlån. I annen etasje var det skomakerverksted. I 1920 flyttet butikken over til Skiveien 211 med Emil Hansen som eier, og her drev han frem til sin død i 1959. Sønnen Arne Emil fortsatte butikkdriften til den ble nedlagt i 1989 etter mer enn 100 års virke.

Fra trehus til betong

Aulestad-gården på Kolbotn var et helt lite senter etter datidens målestokk, - i første halvdel av 1900-tallet. Tomten ble skilt ut i 1912, og Harald Nyborg startet kolonialforretning som rundt 1916 ble overtatt av G. Berggaarden, og da ble utvidet til også å inneholde manufakturavdeling. I 1921 overtok Christensen forretningen under navnet "Christensen kolonial". Christensen etablerte forretningsdriften i Asker i 1913. På Kolbotn etablerte han to butikker, - kolonialen, samt en fruktbutikk i underetasjen i samme bygg. Men i Aulestadgården var det også skomaker. På baksiden av huset, - ned mot jernbanen var det skjul og lager her, og der holdt skomaker Ås til. I tillegg hadde "Lauritsen Kol, koks og ved" tilhold her nede. Foran butikken var det til og med en bensinpumpe, og et parafinfat med måleklokke. I husets andre etasje leide Oppegård Sparebank lokaler etter at de hadde flyttet fra lokaler på Kullebunden hovedgård.

I 1946 ble Christensen kolonial splittet i to deler, en isenkramforretning og en kolonialforretning. Sønnen, Erik overtok isenkram'n, og kalte den "Kolbotn IsenkramogFargeforretning.Senereendrehandettetil "Kolbotn Jernvare og Farve, og enda senere igjen, Jernia.

Kolonialforretningen var det Arne Martinsen som overtok. I 1966 kjøpte Sundt halve tomten, gamle Aulestad ble revet, og det nåværende Sentrumsbygget ble reist med Sundt som eier av den ene halvparten og Bonde Hansen som den andre.

Halvorsens Bakeri & Conditori

Bakeriet lå i Solveien 1. Det ble etablert av Hoffman i 1920-årene, men overtatt av baker Halvorsen rundt 1935. Bakeriet var spesielt, med flislagte gulv både i konditoridelen og utsalgsdelen, og det var sjelden kost på Oppegård den gangen. Sønnen Leif Halvorsen drev bakeriet videre etter sin far frem til 1960-årene da Jarvang overtok. Han flyttet bakerivirksomheten til Greverud og etablerte utsalg på Myrvold.

Trygve Berg AS

I kjelleren på "Høgda" i Skiveien 2 på Oppegård, etablerte Trygve Berg kjøttforretning rundt 1940. Før det drev han ambulerende kjøtt salg fra bil. Imidlertid var han ikke lenge i kjellerlokalet, men flyttet over til Skiveien 219 hvor han drev til etter krigen. I 1947 bygde han sitt eget forretningsbygg i Sætre-veien hvor han drev i mange år. Rundt 1970 endret forretningen navn og eierstruktur til Follo Kjøtt og Spekemat AS da det kom deleiere inn i bedriften. Trygve Berg avviklet sin eierandel i virksomheten rundt 1980, og kjøttforretningen opphørte i 1985.

Martinsen på Kolbotn

"God mat på alle fat"

Fru Esther Martinsen arbeidet mange år i butikken til kjøpmann A. Christensen som 1. dame. Dette var utslagsgivende for at det var Arne Martinsen og frue som overtok kolonialbutikken etter kjøpmann Christensen i Aulestadgården i 1946. De drev butikken sammen fram til 1964 da bygningen ble revet. På Stabburtomta ble det da bygget et provisorisk butikklokale som ble brukt fram til de nye lokalene i bankbygget sto ferdig i 1967. Butikkbrakken hadde Martinsen skaffet til ved oppkjøp av et annet provisorium i Moss, som ble revet og flyttet til Stabburtomta. Etter at Martinsen ikke trengte dette provisoriske bygget lenger, ble det revet og benyttet til hyttebygg i Valdres. Denne hytta er fortsatt i familien Martinsens eie og tjener som et fint minne over mange fine år på Kolbotn.

I de årene butikken ble drevet fra de provisoriske lokalene var Kolbotn i en rivende utvikling, og omsetningen i denne butikken mangedoblet seg over de få årene på Stabburtomta.

Nye lokaler

I 1967 flyttet butikken over i sine nye lokaler i krysset Kolbotnveien/Ormerudveien hvor det i tillegg til moderne selvbetjeningsbutikk, også var lokale for Oppegård Sparebank og Kolbotn Blomsterforretning. Kolonialbutikken ble planløst etter de mest moderne prinsipper på denne tiden, og tjente også til inspirasjon for mange kjøpmenn i Oslo-området som la søndagsturer til Kolbotn for befarig i Martinsens nye butikk. Blant de som søkte inspirasjon her kan nevnes Kolbjørn Jacobsen på Holtet (nå Jacobs) som også på denne tiden planla en større ombygging.

Noe som etter den tidens standard ble oppfattet som meget moderne og fremtidsrettet var kombinasjonen mellom selvbetjening og betjente avdelinger for kjøtt, fisk og frukt- og grønt. I dag tar vel de fleste

for gitt at det er slik moderne dagligvarebutikker er organisert.

Martinsen var også tidlig ute med å lansere sitt eget slagord, eller løfte som han selv kalte det:

”God mat på alle fat”.

Alltid friskt, ferskt og rent

Av alt som var viktig i Arne Martinsens butikk var hygiene og spennende vareeksponering det aller viktigste. Uansett hvem de var som satte frem varer, damene i butikken eller selgere, tok Martinsen selv alltid en runde når alt var ferdig for å se om varene ble presentert på beste måte. Ikke sjelden måtte utstillingene gjøres om.

Butikken fikk fort ry som et eldorado for ferske varer. Fire dager i uken var Martinsen oppe klokken 05.00, ofte sammen med sønnen ”Lillebror” for å reise på torget på Økern og på fiskebryggen. Dette for å sikre at han alltid hadde de ferskeste varer i butikken. I dag er det stort sett bare kjøpmenn fra de såkalte innvandrerbutikkene som gjør det samme.

Frysebokser til folket

I samme periode som den nye butikken ble åpnet, hadde den folkekjære Rolf Kirkvåg engasjert seg i ”frysesaken”. Etterspørselen etter frysebokser var nemlig stor. I underetasjen til butikken ble det derfor bygget Oslo-området største fryseanlegg med over 200 frysebokser som kundene kunne leie. Det var to størrelser på fryseboksene, 50 og 100 liter. Bare to uker etter at Arne Martinsen annonserte at han hadde frysebokser til utleie, var alle boksene utleid. Folk sto på venteliste for å leie boks.

”Martinsen på Kolbotn” som ble det mest brukte navnet på butikken, ble alltid drevet av kjøpmannen selv. Martinsen drev butikken helt frem til han pensjonerte seg i en alder av 74 år. Selv om det var hans ønske at det fortsatt skulle være dagligvarebutikk i lokalene, overtok Sparebanken lokalene for å utvide sine lokaler slik forretningsgården i hjertet av Kolbotn fremstår den dag i dag.

Heller ikke blomsterforretningen som lå i samme bygg, eksisterer lenger. Her er det nå kaffebar i tillegg til kontorene til Lokalavisen Oppegård.

Fortalt av Arne Martinsen
(sønn av Arne Martinsen)

Dette heftet er i sin helhet produsert av

Prinfo®

Kolbotn

Tlf. 66 89 29 80 • www.prinfo-kolbotn.no

Nærbutikken i Ormerudveien

I 1948 kom Alf Bilden med kona, Marthe og sønnen Asbjørn til Kolbotn. Bilden var bonde og håndverker fra Hadeland, men kjøpte huset i Ormerudveien 40. Da hadde det vært drevet butikk i huset siden rundt 1920.

Den første var Max Stensrud. Etter ham var det Liva Brustad som drev butikken frem til 1925 da Jens O. Ruud overtok og drev fram til 1948 da Alf Bilden kjøpte huset. Butikken lå i 1. etasje i fløyen ut mot Ormerudveien. Den nevenyttige bonden og håndverkeren gjorde arbeidet selv da han bygget om til selvbetjeningsbutikk i midten av 50-årene. Det bodde to familier i tillegg til familien Bilden i huset.

Sønnen forteller

Nedenstående er fortalt av Asbjørn Bilden, eldste sønn av Alf og Marthe Bilden. Han kom sammen med foreldrene til Kolbotn som 5-åring i 1948 og husker en del av den tidligste butikkdriften etter at faren overtok etter Jens O. Ruud.

Butikken var av den gamle sorten, med innredning fra 20-årene, skuffer i disken som inneholdt mel, sukker o.s.v. i løs vekt. En typisk mann- og konebutikk. Kjøtt og fisk var plassert på en egen disk, og sildetønna sto i kjelleren. Det gjorde også lageret av brus og øl. I et hjørne sto en vedovn, ved siden av den var det et utvalg av glass og stentøy. Av vareutvalget huskes spesielt primusene – og medfølgende ”tennsprit” som nok var et ekstra populært produkt hos noen...

Tvers over Dalsveien sto låven med grisekjøl og stall. Det var mye mus og rotter, men det var vel ikke spesielt for denne låven. Vann fikk familien fra en pumpe som sto mellom huset og Dalsveien.

Det var tett samarbeid mellom butikkene. Hadde man ikke de nødvendige varer, og neste leveranse ikke var nær forestående, hentet man like godt varer fra en av de andre butikkene. Dette var gjensidig, som et slags reservelager i nøden.

Butikken hadde utkjøring av varer hver dag, også lørdager. Bilden-butikken betjente kunder langs Ormerudveien og Skiveien, nordover Ormeruddalen og helt opp til Augestad (Øvre Ormerud). Ferden gikk da opp den bratte kleiva som i dag kalles Grønliveien. For øvrig kjørte de dit bestillingene kom fra. Det var ganske vanlig å handle på krita, eller på bok som de heller kalte det. Kjøpet ble skrevet opp i ei bok, og betalingen skjedde sånn småningom – om det ble betalt i det hele tatt da. Noen hadde rett og slett ikke noe å betale med. Asbjørn har senere vært i kontakt med kunder fra den gang som har uttrykt at de nok slapp å sulte fordi Bilden ikke stoppet innkjøpene p.g.a. gjeld. Han var en snill handelsmann. Sønnen mener at Alf Bilden utvilsomt huskes for dette, og for at han alltid var blid og hjelpsom.

Sirup, flesk og brød

En kolonialforretning på Høgda (Sætrehøiden) i Oppegård syd tidlig på 1900-tallet var ikke akkurat det samme som et supermarkedet i dag. Butikken lå i kjøpmannens eget hus i tilknytning til boligdelen, noe som gjorde ekspederingen lettere. Kundene kom og gikk, men innbyggertallet i kommunen var ikke mer enn drøye 500 i 1901, så det ble ikke akkurat trengsel.

Kundene kjøpte for det meste tørrvarer i kilovis. De skulle også ha sirup, fleskevarer og brød. Lageret var i sidebygningen, og her hadde ”min” kjøpmann eget bakeri og egen baker, men delte bakeren med S. Refsums kolonial i Ski, slik at det ble ferskt brød bare annenhver uke. Fredagene var det imidlertid gratis julekake til alle kundene. En mandag kom ikke baker’n tilbake fra kjøpmannen i Ski, men da grep kjøpmannen som var min bestefar, stasjonsmester Olaus Hansen, telefonen på veggen og ga Refsum det glatte lag i sterke vendinger. Dette ble heldigvis en engangshendelse.

Da sirupen dekket gulvet

En dag ba kunden om sirup, og tjenestejenta løp over gårdsplassen for å fylle opp. Det rant nok litt sakte fra tønna, for da spannet omsider var fullt, løp hun raskt tilbake, men glemte å stenge spunsen. Sirupen rant ut over hele gulvet, og dette skjedde visstnok ikke bare én gang.

Den gang ble det også levert melk fra eget fjøs.

Barn og unge var mer beskjedne da enn nå. En dag så hun som ekspederte og som var min tante, en liten gutt innerst i butikken, og ropte ham fram. Da han gikk, fikk han en sjokolade med på kjøpet. Dette har han selv fortalt meg, og nå er gutten, Fridtjov Pedersen, nærmere 100 år.

En kjærlig tanke

Jeg sender en kjærlig tanke til min oldemor Randine Bratland som startet denne butikken allerede i 1881 på Høgda.

Emil Hansen, hennes barnebarn drev butikken allerede fra 1903 og frem til sin død i 1959. I 1920 flyttet han butikken over til sitt nylig kjøpte Sølvang i Skiveien 211. Butikken hadde håndkjøpsutsalg for apoteket på Kolbotn, bensinpumpe, en stor isbinge og senere også frysebokser til utleie. Butikken hadde gammeldags disk, med kjøpmannen innenfor, og utenfor – en stol til de kundene som ville ha en prat om det som skjedde i bygda.

Sønnen Arne, min fetter, fortsatte butikken til 1989, men da hadde supermarkedene overtatt alle kundene. Dette ble slutten på en over 100 år gammel familiebedrift i kommunen.

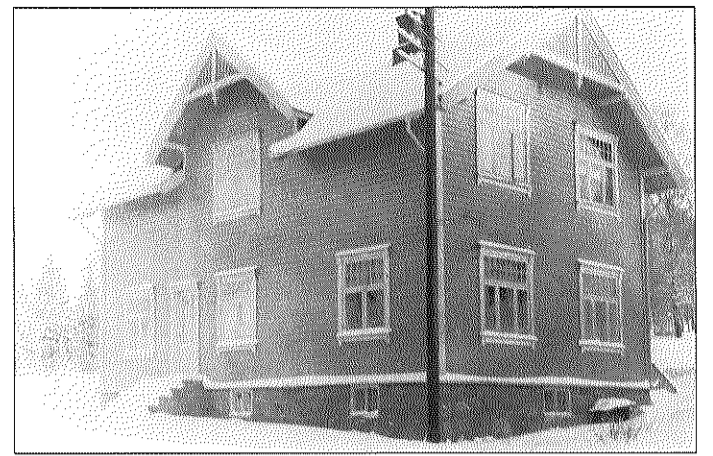
Molle Bjørgaas, f. Bratland

Oldebarnet til Randine Eriksdatter Bratland som startet denne forretningen på Høgda i 1881.

Ansteen Hokholt hadde butikk her i dette murhuset i mange år.

Her i denne boligen som ble oppført i 1914 hadde Ansteen Hokholt sin første forretning.

Her holdt Birkevolds Landhandleri til. Huset ble senere ombygd og rommet hybler til utleie.

Hokholt

Ansteen Hokholt's kolonialforretning lå i Sætreskogveien på Oppegård, og huset står den dag i dag. Imidlertid startet han ikke forretningen her, det gjorde han i Kongeveien hvor han bygde seg hus, og etablerte landhandel i boligen. Dette skal ha vært i 1913. Huset lå i krysset Kongeveien/Bjerkeveien. Senere ble dette lærerbolig for Greverud skole. Så bygde Hokholt egen forretningsgård i Sætreskogveien 3 med bolig i 2. og 3. etg og sidebygning for betjeningen. Ansteen Hokholt var født 15. april 1885 på Nesodden, og giftet seg med Klara som kom fra Skotterud og var født i 1892. Hokholt var en kjent mann i bygda, og han var med på det meste. I 1908 var han med på å starte Oppegård Vel, og han var også med i herredsstyret i noen år. Ansteen Hokholt må også sies å ha vært en mann forut for sin tid, for allerede i 1955 gjorde han om forretningen sin til en selvbetjeningsbutikk. Dette var så nytt og oppsiktsvekkende at det fikk spalteplass i Østlandets Blad. Men Hokholt hadde flere jern i ilden. Han drev Oppegaard Trævarefabrik 1920 – 1923. Her ble alle de nye vinduene til Greverud skole 1921 og Kolbotn skole 1922 produsert. Trævarefabrikken brant imidlertid ned i 1923. Da Ansteen Hokholt døde i 1960, overtok sønnen, Arvid, kolonialforretningen i Sætreskogveien.

Birkevold Landhandleri

I Vellets vei 6 holdt Birkevolds Landhandleri til. Forretningen ble etablert i slutten av 1920-årene av en person ved navn Bruell. I 1930-årene skal to damer med navn Hansen og Olsen ha drevet forretningen. Deretter ble forretningen overtatt av en Balstad. Under andre verdenskrig kom en Oslomann inn i bildet. Han het Hansen, men byttet navn til Hartoft. Det sies at Hartoft var en stor personlighet som fikk kallenavnet "Bustenskjold". Han kunne gjerne stenge forretningen midt på dagen for å levere varer til de som hadde ringt og bestilt, men ikke selv hadde mulighet til å gå til butikken.

Da hang han bare en lapp på døra med beskjed om at han kom snart tilbake. Under krigen da det var mangel på mange varer, fylte han opp hyllene med fyrstikkpakker slik at det i alle fall ikke var helt tomt. Hartoft var for øvrig det første og eneste mannlige medlem i Oppegård Husmorlag i sin tid. Selv om han bodde i Oslo, deltok han ofte på Husmorlagets møter hvor

han også opptrådte med sang.

Etter krigen skal en Bjerkland ha overtatt forretningen en kort periode. Deretter ble hele huset ombygd og gjort om til leiligheter og hybler for utleie. Odlo Fabrikker skal ha vært i stort behov for hybler til sine ansatte.

Januar 2007

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1	1 Nyttårsdag	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14
3	15	16	17	18	19	20	21
4	22	23	24	25	26	27	28
5	29	30	31				

Her holdt Skansen Landhandleri til. Bildet er tatt i 1981.

Februar 2007

Skansen

Skansen Landhandleri lå i Sætreskogveien 11. Forretningen skal ha blitt etablert like etter første verdenskrig av Reinholdt Bratland. Broren, Harald Bratland, overtok forretningen en tid inntil Edward Andresen kjøpte eiendommen og drev forretningen videre til begynnelsen på 1940-tallet. Deretter overtok Henry Løkke som drev forretningen under krigen inntil Hans Torp overtok. Sistnevnte var en aktiv og ambulerende fiskehandler. Torp overtok også lokalene på andre siden av Sætreskogveien (Dahlstrøms i nr. 6). Sønnen, Reidar, overtok og fortsatte forretningsdriften fram til den ble nedlagt i 1984. Dette var samtidig med at Oppegård Senter startet opp.

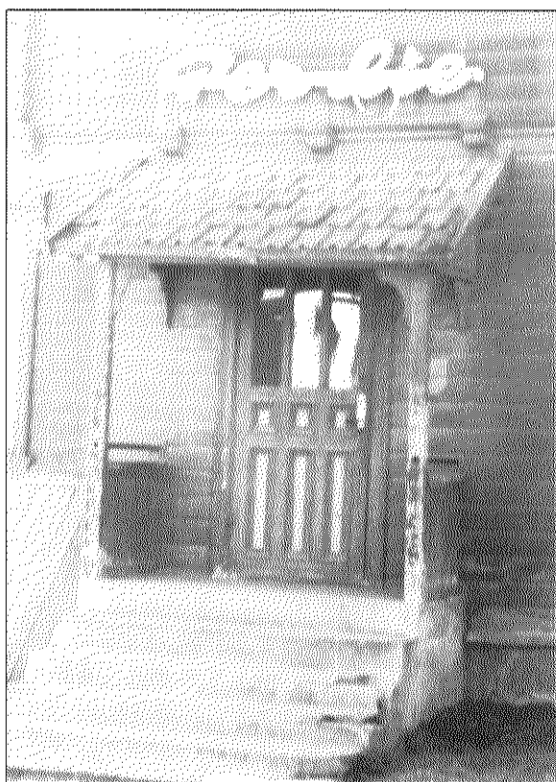
Det er verdt å nevne at den gang Bratland etablerte forretningen i Sætreskogveien 11, var steinmaterialet til trappa og muren delvis hentet fra Sætreskansen som lå oppe i Sætreskogen ved Kringsjøveien med vidt utsyn østover. Denne skansen var bygget for å stoppe svenskene i å nå Kristiania.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
5				1	2	3	4
6	5	6	7	8	9	10	11
7	12	13	14	15	16	17	18
8	19	20	21	22	23	24	25
9	26	27	28				

Her er huset hvor butikken til Per Lie lå. Det var først Andreas Lie som etablerte butikk her. Huset ble revet en gang på 80-tallet.

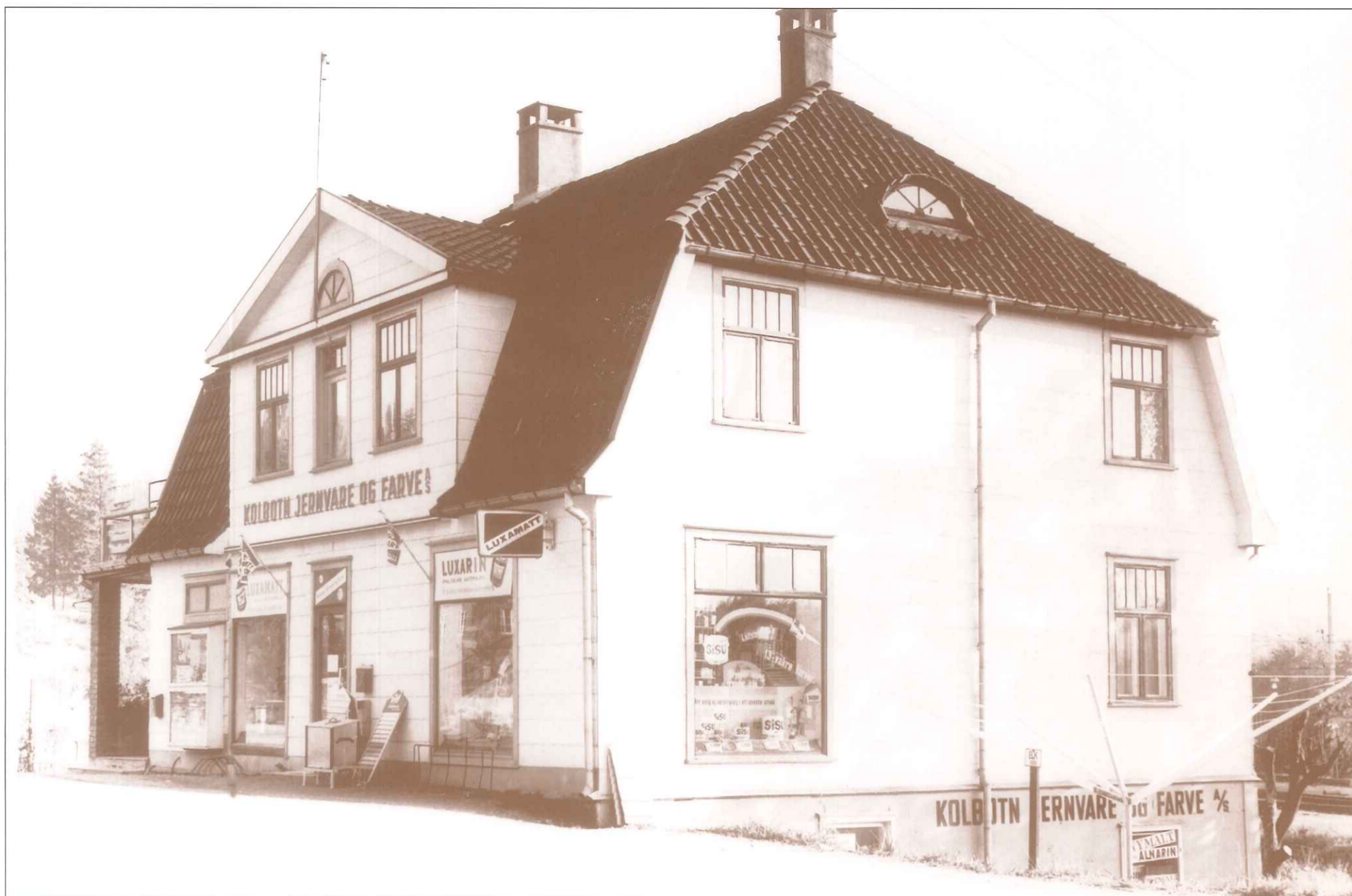

Andreas Lie senere Per Lie

Butikken lå like nord for der ungdomskafeen "Du & Jeg" ligger i dag, og huset het Trudvang. Det var Andreas Lie som startet butikken i 1916. Han hadde først etablert seg på Bekkelaget, men flyttet butikken til Kolbotn. Han og kona, Susanna, drev butikken helt til 1952 da sønnen Per Lie overtok. Nord for butikken lå en isbinge, og isen var hentet opp fra Gjersjøen. Per Lie hadde utkjøring av varer helt ned til Ingierstrand, og det sies at etter levering, fant hesten veien hjem selv, så kusken kunne gjerne ta seg en dupp bak på vogna. Per Lie drev butikken helt til 1979, men fra ca 1970 ble den drevet som en snackbar med spilleautomater. Huset ble revet i 80-årene.

Mars 2007

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
9				1	2	3	4
10	5	6	7	8	9	10	11
11	12	13	14	15	16	17	18
12	19	20	21	22	23	24	25
13	26	27	28	29	30	31	

Dette er forretningsgården som lå der hvor Sentrumsbygget ligger i dag. Christensen kolonial holdt til her. Senere ble det isenkram og jernvare.

April 2007

Aulestad

Eiendommen Aulestad på Kolbotn lå der Sentrumsbygget ligger i dag, og også her lå det kolonialforretning der bygdas innbyggere kunne handle sitt daglige i vid forstand, for som så mange andre kolonialforretninger den gang, besto vareutvalget av litt mer enn rene dagligvarer. Det var Harald Nyborg, bror til kjøpmannen på Svartskog, som startet kolonialforretningen i Aulestad. Fra rundt 1916 overtok G Berggaarden. Han etablerte egen manufakturavdeling i forretningen. I 1921 overtok Christensen forretningen. Les mer om Aulestad på side 9.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
13							1 Palmesøndag
14	2	3	4	5 Skjærtorsdag	6 Langfredag	7 Påskeaften	8 1. Påskedag
15	9 2. Påskedag	10	11	12	13	14	15
16	16	17	18	19	20	21	22
17	23	24	25	26	27	28	29
18	30						

Emil Hansen. Allerede i 1881 ble det åpnet butikk her på Høgda på Oppegård.

Mai 2007

Emil Hansen

Emil Hansens forretning er en av de gode gamle som etablerte seg tidlig på Oppegård. Det var Randine Eriksdatter Bratland som åpnet landhandleriet i 1881, da i uthusene på "Høgda". Men Randine møtte på et stort problem da hun to år senere skulle registrere denne forretningen. Den kunne ikke registreres på en kvinne! Hennes mann som var statstjenestemann kunne heller ikke drive forretning. Men når nøden er stor er hjelpen nærmest, og i Randine's tilfelle ble det i form av den nyfødte gutten på gården, Emil Hansen. Forretningen ble derfor registrert på Emil Hansen, og dette navnet beholdt butikken i alle år. I 1920 flyttet forretningen over til Skiveien 211.

Les mer om denne forretningen på side 8 og 11.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
18		1	2	3	4	5	6
19	7	8	9	10	11	12	13
20	14	15	16	17 Grunnlovsdag Kr.himmelfartsdag	18	19	20
21	21	22	23	24	25	26 Pinseaften	27 1. Pinsedag
22	28 2. Pinsedag	29	30	31			

Bildet viser Sætreskogen Landhandleri i slutten av 60-årene.

Juni 2007

Sætreskogen Landhandleri

I Høgsæterveien 8 (krysset Høgsæterveien/Jutulveien) lå Sætreskogen Landhandleri. Forretningen ble etablert i 1931 av Aksel og Nelly Haugen. Det var Nelly som drev forretningen, men mannen, Aksel, som hadde de formelle papirene som skulle til, derfor sto forretningen i hans navn. Nelly Haugen drev forretningen fram til 1947 og fikk hjelp av guttene, Gunnar og Tore. Deretter ble den solgt til Aage Pedersen som drev forretningen fram til 1981.

I den tiden Nelly Haugen drev forretningen, var det svært mange sommerhytter på eiendommene i Sætreskogen. Dette hadde nok stor betydning for forretningens eksistens, og antakelig var sommeromsetningen mer enn det dobbelte av omsetningen ellers i året. Etter hvert som det ble ordnede vann- og kloakkforhold også her oppe, ble eiendommene bebygget med helårsboliger. Huset hvor forretningen holdt til, er i dag bygget om til privatbolig.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
22					1	2	3
23	4	5	6	7	8	9	10
24	11	12	13	14	15	16	17
25	18	19	20	21	22	23	24
26	25	26	27	28	29	30	

Hos L.H. Egner kunne man få kjøpt både kolonialvarer og kjøtt, samt kull, koks og ved. Sand og sement kunne han også tilby de som trengte dette.

Juli 2007

L. H. Egner

Leif Egner var en mann som visste å spille på mange hester når det gjaldt å drive butikk, for se på dette navnet: L. H. Egner Ass. landhandleri & kjøttforretning, kull, koks & ved, sand & cement.

Butikken lå i krysset Frydenbergveien/Vestliveien. Et handelsbrev utstedt av Oppegård lensmannskontor 17. august 1927 viser at Leif Egner har lov til å drive kjøpmannshandel i Oppegård. Handelsavgiften var 25 kroner. Et dokument underskrevet ordfører Emil Pedersen 30. juni 1927 gir Leif Egner bevilling til salg av øl skatteklasse 1 og 2. Avgiften var for øvrig satt til kr. 100 pr år.

Opplysninger gir oss grunn til å tro at det ble drevet butikk her alt i 1917, muligens drevet av en Hjørdis Jensen, men Egner overtok i slutten av 1920-årene. Leif Egner skal ha kommet til Oppegård med sin mor, Gunda Egner, og i 1930 giftet han seg med Ragnhild Jensen Gullerud. Egner hadde egen hest og vogn som han brukte til diverse varekjøring. Om vinteren foregikk denne transporten med slede. Vi antar at forretningen må ha hatt stor betydning for beboere på Greverud og Frydenberg og helt nord til Myrvoll. En faktura fra 40-tallet viser at L. H. Egner hadde telefonnummer 52.

Det sies også at fru Egner skal ha vært en svært trivelig og godt likt dame, og i 1951 ble hun kåret til Myrvoll-dronning.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
26							1
27	2	3	4	5	6	7	8
28	9	10	11	12	13	14	15
29	16	17	18	19	20	21	22
30	23	24	25	26	27	28	29
31	30	31					

I dette huset holdt Myrvoll Landhandleri til.

Da den nye Skiveien kom i 1936 ble eiendommen delt i to og butikken måtte bygges om.

Myrvold Landhandleri

Myrvoll Landhandleri startet først som Myrvoll Samvirkelag med Bernt Oscar Myrvold som bestyrer. Da Samvirkelaget ikke fikk fornyet leiekontrakten, overtok Bernt Oscar Myrvold forretningen og drev den videre under navnet Myrvold Landhandleri. På folkemunne het forretningen fortsatt "Samvirkelaget" i mange år.

Da veien kom i 1936 delte den eiendommen i to, og forretningen måtte bygges om. Blant annet måtte inngangen flyttes.

Per Meier som drev butikken på Dahltoppen, overtok i 1947 og drev landhandleriet videre inntil han fikk bygget ny forretningsgård tvers over veien. I det gamle forretningsbygget ble det senere bakeriutsalg og en frisørsalong. I et tilbygg var det i mange år postkontor.

August 2007

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
31			1	2	3	4	5
32	6	7	8	9	10	11	12
33	13	14	15	16	17	18	19
34	20	21	22	23	24	25	26
35	27	28	29	30	31		

Dette er Gullborg i Bekkeliveien hvor Kullebund Innkjøpslag (senere samvirkelaget) holdt til.

Fortsatt kan man se den gamle melkerampa fra den gang det var butikk her.

Samvirkelaget i Bekkeliveien

Kullebund Innkjøpslag ble etablert i 1925 og startet først driften i et uthus ved en privat bolig på Solbråtan. I 1929 flyttet butikken til eget nybygg "Gullborg" i Bekkeliveien 17. Dette huset står fortsatt der den dag i dag og er i privat eie, men bare melkerampa i betong røper at det en gang var butikk i huset.

Innkjøpslaget ble omdannet til Samvirkelag i 1931. Som bestyrer ble ansatt Einar Engebretsen til en lønn av kr. 150,- pr. måned. Navnet ble fastsatt til "Handelslaget Kolbotn". Et av styremedlemmene ble betrodd å reise på hestemarked for å kjøpe hest til laget.

Det var en travel tid for laget, men økonomien var skral. Protokollene fra den tiden vitner om innsatsvilje og nøysomhet. For eksempel leser vi av protokollen at i august 1931 får bestyreren tillatelse til å leie bil for å reise til Oslo for å gjøre innkjøp hver fredag. I juli samme år innvilges betjeningen 8 dagers ferie uten lønn. I april 1931 ble det besluttet å kjøpe en drakjerre til en pris av ca kr. 40.

I perioden 1947 – 1957 hadde Samvirkelaget også filial i Ormerudveien. Samvirkelaget i Bekkeliveien ble ulønnsomt etter hvert, og ble avviklet i 1968. Laget hadde da åpnet andre nye utsalg på Hellerasten og Kolbotn (Domus).

September 2007

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
35						1	2
36	3	4	5	6	7	8	9
37	10	11	12	13	14	15	16
38	17	18	19	20	21	22	23
39	24	25	26	27	28	29	30

I dette huset holdt Alf Bildens butikk til. Den eksisterte til 1972.

Oktober 2007

Bilden i Ormerudveien

I Ormerudveien lå Alf Bildens butikk, og den eksisterte helt frem til 1972. Bilden overtok butikken i 1948. Da hadde den allerede eksistert siden omkring 1920 med flere innehavere frem til Bilden overtok. Dette var nærbutikken til beboerne i nordre og østre del av Kolbotn. Alf Bilden og hans kone, Marthe, drev butikken alene til midten av 50-årene. Da leide de inn et par jenter til å hjelpe seg. I midten av 50 årene ble butikken utviklet til selvbetjening.

Alf Bildens eldste sønn Asbjørn, var fem år da familien kom til Kolbotn i 1948, og han husker godt hvordan butikken ble drevet. Les mer om butikken i Ormerudveien på side 10.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
40	1	2	3	4	5	6	7
41	8	9	10	11	12	13	14
42	15	16	17	18	19	20	21
43	22	23	24	25	26	27	28
44	29	30	31				

Her hos Nyborg kunne Svartskogbefolkningen handle sine nødvendige dagligvarer. Butikken opphørte i 1988.

Hest og vogn på Nyborg. Hesten ble brukt til å frakte varer fra Bålerud brygge til butikken.

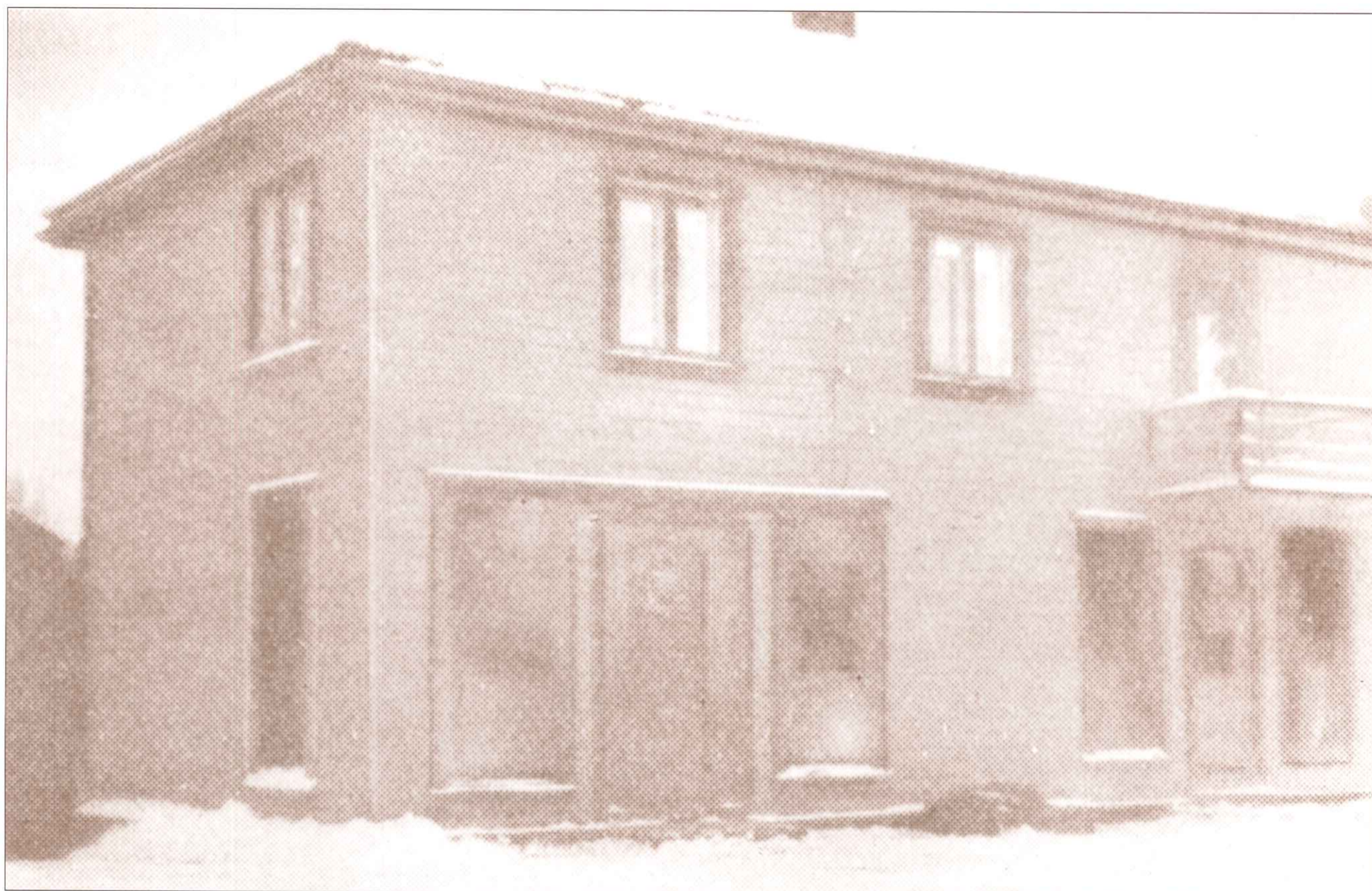
Nyborg på Svartskog

Selv Svartskogbefolkningen hadde sin butikk en gang i tiden, og den var i virksomhet helt til 1988. Butikken ble etablert like etter at huset ble bygget i 1916. Det var Alfred og Kristine Nyborg som bosatte seg og etablerte butikken i det nye huset i Roald Amundsens vei. Senere overtok sønnen, Kjell Alfred Nyborg og hans kone Rigmor butikken.

Rigmor Nyborg forteller at det var et visst grunnlag for å kunne drive butikken på Svartskog, men da de fine selvbetjeningsbutikkene dukket opp over alt, merket de dette godt. Den gang Alfred og Kristine drev butikken, hadde de også en kioskvirksomhet i tilknytning til butikken, som holdt åpent i sommerhalvåret.

November 2007

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
44				1	2	3	4
45	5	6	7	8	9	10	11
46	12	13	14	15	16	17	18
47	19	20	21	22	23	24	25
48	26	27	28	29	30		

I dette huset på toppen av Frydenbergveien lå Wilhelmsborg Landhandleri. (Dessverre dårlig bildekvalitet.)

Desember 2007

Wilhelmsborg Landhandleri

Denne forretningen lå på Myrvoll, og det var Wilhelmine Tvedt som startet den i 1926, og gav den navnet Wilhelmsborg. Fru Tvedt var en foretaksom kvinne som hadde mange ting på gang.

Etter en tid ble forretningen overtatt av kjøpmann Dahl, og med ham ble navnet endret til Dahltoppen. Familien Jørgensen var de neste som drev forretningen inntil Jørga Meier overtok. Hun utvidet med en avdeling for tekstil. Sønnen Per Meier overtok forretningen etter hvert, men la den ned da han senere overtok Myrvold Landhandleri.

Wilhelmsborg lå på toppen av Frydenbergveien (Dahltoppen). En morsom kuriositet er at i skjøtet over eiendommen hvilte det en klausul om at det kun var lov å selge Frydenlunds øl.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
48						1	2
49	3	4	5	6	7	8	9
50	10	11	12	13	14	15	16
51	17	18	19	20	21	22	23
52	24	25	26	27	28	29	30
		1. Juledag	2. Juledag				
1	31						

Oppegård Historielags kalendere

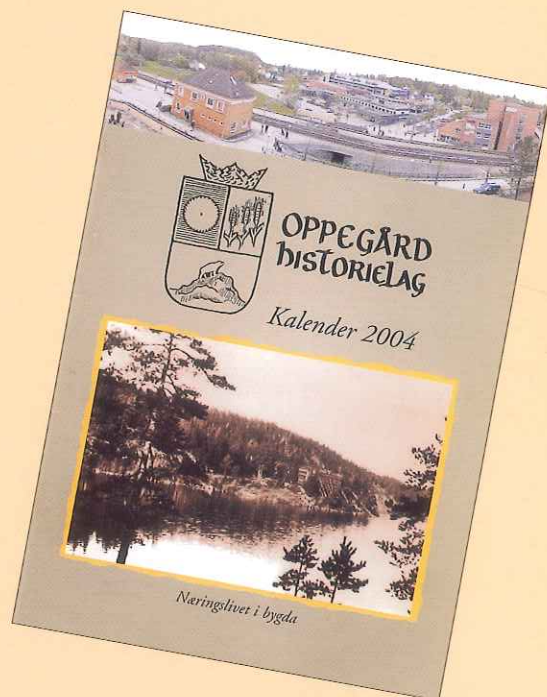
Ta vare på kalenderne våre.

De er historiske dokumenter som du kan få bruk for senere.

Har du ikke en fullstendig serie?

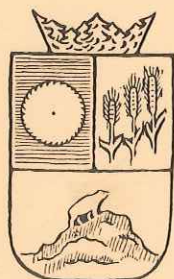
Her er en oversikt:

- 1990 Oppegård kommune 75-år 1915-1990
- 1991 Diverse gamle bilder
- 1992 Husmannsplasser (kun kopiutgave)
- 1993 Gjersjøen
- 1994 Smaalensbanen – jernbanen gjennom bygda
- 1995 Oppegård – også en kystkommune
- 1996 Gamle Mossvei – hovedveien mot sør 1860-1970
- 1997 Skolene i bygda
- 1998 Postkort og posthistorie fra Oppegård
- 1999 Idrettslivet i bygda
- 2000 Et tilbakeblikk
- 2002 Det mangfoldige foreningslivet (må kopieres)
- 2003 Husene som forsvant
- 2004 Næringslivet i bygda
- 2005 Gjersjøvassdraget
- I 2001 og 2006 kom det ikke ut kalendere.

Disse kalenderne kan kjøpes. Henvendelse Kjell Dybdahl, tlf. 66 80 95 05.

Vi har også på lager tidligere utgaver av Follominne – årbok for Follo Historielag. Historisk skrift nr. 1, "Dr. Fr. Müller (sen.) Dagbok, april-aug. 1940". Utsolgt. Kan kopieres. Historisk skrift nr. 2, "Hellerastens Historie". Restopplag selges, kr. 30,- pr. hefte.

**OPPEGÅRD
HISTORIELAG**

Bli medlem: Bruk vedlagt giro

Se også vår hjemmeside: www.oppegaard-historielag.org

Takk for innsatsen

Oppegård Historielags styre takker Kalenderkomiteen 2007 for iherdig innsats for å samle stoffet til denne utgaven. Komiteen har også hatt mange hjelpere, andre tillitsvalgte, medlemmer, eldre beboere i og utenfor kommunen som husker butikkene. Mange har nok hatt sine "mimreopplevelser", som komiteen nok har brukt så langt det har vært mulig og passende til formålet. Det er en positiv opplevelse å bevege seg i lokalmiljøet og snakke med folk om det de synes er moro å fortelle.

GODT ÅR 2007!